

FAKULTA PEDAGOGICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra výtvarné kultury
Klatovská 51, 306 14 Plzeň
Tel.: 377 636 493, 377 636 471
e-mail: suromar@kvk.zcu.cz

Protokol o hodnocení Bakalářské práce

Název práce: Výtvarná výchova v bavorských mateřských školách

Práci předložila studentka: Radka VOLFOVÁ

Studijní obor: Učitelství pro mateřské školy

Posudek oponenta práce

Práci hodnotil: Doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.

1. Cíl práce

Cílem bakalářské práce bylo realizovat přeshraniční studii z oblasti uměleckého vzdělávání bavorských mateřských škol. Přitom měla řešitelka popsat a komparovat příslušné kurikulární dokumenty v ČR a v Bavorsku, analyzovat jejich vzdělávací obsah a zjistit konkrétní vzdělávací nabídky.

Stanovené cíle autorka splnila do přijatelné míry a v souladu se zadáním. V teoretické části vymezila metodologickou základnu své práce: oblast komparativní pedagogiky. Na tomto základě popsal hlavní rysy, trendy a kurikulární pojetí výtvarné výchovy v ČR a v SRN, potažmo v Bavorsku, v zaměření na oblast předškolního vzdělávání. V empirickovýzkumné části uskutečnila šetření v praxi bavorských mateřských škol, analyzovala jejich vzdělávací obsah a cíle, informace získala též od učitelek zkoumaných MŠ prostřednictvím dotazníku a v rámci uměleckého vzdělávání srovnala očekávané a realizované výstupy.

2. Obsahové zpracování

Teoretická část práce je náročná svou komplexitou, která vyplývá z komparativních cílů. Autorka nejprve musela vystihnout hlavní koncepční trendy výtvarné výchovy obou srovnávaných zemí, zasadit je do kurikulárního rámce i s ohledem na společenskopolitické souvislosti a přitom udržovat pozornost jak k obecné úrovni napříč různými stupni škol, tak ke speciální oblasti předškolního vzdělávání. K tomu bylo nutné prostudovat relativně značný objem literatury z obou zemí. Přes drobné nedůslednosti nebo nepřesnosti tato práce zaslouží pozitivní ocenění; její rozsah překračuje běžný průměr bakalářských úkolů. Opravit je nutné údaj (s. 12), že „v roce 1991 (poprvé v historii výtvarné výchovy) byly schváleny osnovy tohoto vyučovacího předmětu pro čtyřletá gymnázia“ – jednalo se tehdy o alternativní, tj. nepovinné osnovy, povinné osnovy pro výuku výtvarné výchovy pro gymnázia byly samozřejmě již dávno běžné a jejich plnění se kontrolovalo.

V praktické části práce řešitelka analyzovala obsah a cíle výchovné práce vybraných bavorských MŠ v kombinaci několika metod: analýza kurikulárních dokumentů, hospitace ve výuce, analýza výtvarných prací dětí. K vyhodnocení realizovaných výstupů byla použita kvalitativní obsahová analýza podle P. Mayringa (2007). K analýze a k tvorbě kategorií, bylo využito tabulky V. Uhl Skřivanové (2011), která byla upravená pro potřeby mateřských škol. Kromě toho autorka rozšířila a upřesnila takto získané poznatky pomocí dotazníku pro učitelky. Autorka konstatuje, že z analýz lze usuzovat na to, že ve studovaných MŠ jsou výtvarné činnosti „zaměřeny na rozvoj osobnostních vlastností dítěte a získávání základních výtvarných dovedností“ (s. 54). Současně ale kriticky konstatuje, že v bavorských MŠ, podobně jako v našich, učitelky leckdy místo výtvarné kreativity realizují s dětmi činnosti pracovního vyučování (s. 57).

3. Charakteristika a hodnocení formy, technické i řemeslné složky práce

S ohledem na teoretický charakter práce není tato část předmětem hodnocení.

4. Formální náležitosti

Jazykový projev je kultivovaný, jasný a čtivý. Výklad je dobře informativní. Strukturace textu je přehledná. Grafická úprava je vyhovující. Bibliografické citace respektují normu ISO.

5. Stručný komentář hodnotitele

Práce R. Volfové je výjimečná a přínosná svým komparativním zaměřením a tím, že se neomezuje na analýzu kurikulárních dokumentů anebo na dotazník, ale studuje i výchovný proces v praxi MŠ. Z textu lze vyčíst, že naše a bavorské MŠ mají přinejmenším ve výtvarné výchově nemálo společných rysů. Zvláštní kladné ocenění posuzovaná práce zasluhuje za solidní zpracování komplexních poznatků získávaných z více různých zdrojů. Pečlivým ohledem k rozmanitým pramenům i objemem vynaložené práce posuzované dílo zřetelně přesahuje běžnou produkci bakalářských úkolů řešených v oblasti předškolní výtvarné výchovy. Práce jako celek

je hodnotná a přínosná. Nehledě na drobné nepřesnosti text poskytuje dobrou příležitost k návaznosti v dalších projektech podobného typu.

6. Otázky a připomínky na autora práce k bližšímu vysvětlení při obhajobě

V čem spatřujete hlavní problémy, je-li v předškolním vzdělávání zaměřována výtvarná kreativita za činnosti pracovního vyučování?

7. Navrhovaná známka

Výborně.

Datum: 16.7.2014

Podpis: doc. PaedDr. Jan Slavík, CSc.

